

KUO ERKĖS PAVOJINGOS?

Erkės pavojingos gyvūnams bei žmonėms, nes platina infekcines ligas. Seilių liaukose ir seilėse erkės gali turėti bakterijų arba virusų, kuriuos, siurbdamos kraują, perneša į aukos organizmą. Lietuvoje erkės dažniausiai platina erkinį encefalitą ir Laimo ligą.

ERKINIS ENCEFALITAS (EE)

Tai sunki gamtinė židininė virusinė liga, sukeliama erkinio encefalito viruso (EEV), pažeidžianti galvos smegenis, jų dangalus ar periferinius nervus. EEV virusu dažniausiai užsikrečiama įkandus *Ixodes ricinus* erkei. Šios rūšies erkės randamos visuose Lietuvos rajonuose. EE užsikrėsti galima, taip pat vartojant termiškai neapdorotą pieną ar jo produktus.

SIMPTOMAI

Maždaug 80 proc. atvejų ligos eiga būna dviejų fazių. Inkubacinis periodas dažniausiai trunka 7-14 dienų.

Pirma fazė	Antra fazė
<ul style="list-style-type: none">• pakilusi temperatūra• galvos skausmas• silpnumas• šaltkrėtis• traukuliai• pykinimas• viduriavimas	<ul style="list-style-type: none">• aukšta temperatūra• smegenų uždegimas (pasireiškia 20-30 proc. užsikrėtusiųjų)

ERKIŲ SEZONAS ARTĖJA: KĄ SVARBU ŽINOTI?

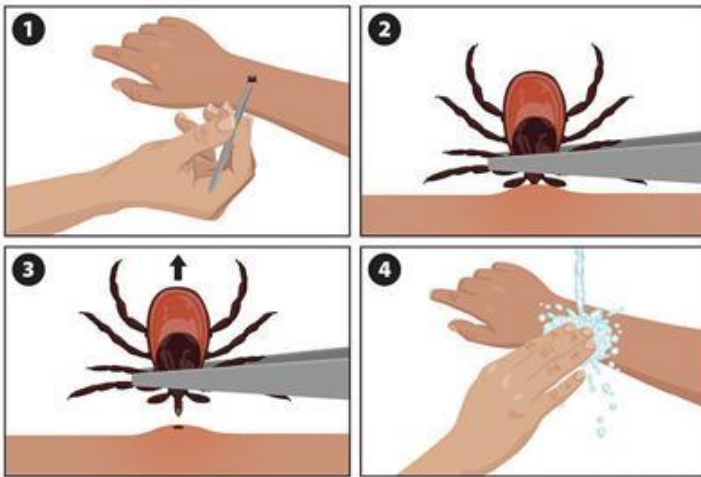
Erkės – voragyvių klasei priklausantys nariuotakojai. Kūnas plokščias be skersinės pertvaros. Kojos trumpos, tik truputį ilgesnės už kūną arba tokio pat ilgio. Vidutiniškai erkės gyvena nuo trijų iki šešerių metų.

Parengė:

Karolina Kukliauskaitė

Visuomenės sveikatos specialistė

LAIMO LIGA (LL)

Tai lėtinė ar recidyvuojančios eigos transmisinė gamtinė židininė infekcinė liga, pažeidžianti įvairius organus bei sistemas. Dar kitaip ši liga vadinama Laimo borelioze.

SIMPTOMAI

Ligos simptomai pasireiškia 1–4 savaičių laikotarpyje ir susideda iš šių:

- bėrimas – erkės įkandimo vietoje susiformuoja raudona dėmė/žiedas, kuris didėja, centras išbala;
- karščiavimas;
- galvos skausmas;
- silpnumas, galvos svaigimas;
- sąnarių ir raumenų skausmas.

GYDYMAS

Erkiniu encefalitu užsikrėtęs žmogus gydomas tik simptomiškai – vaistais, sumažinančiais ligos požymius. Specifinio gydymo, nukreipto prieš ligos sukėlėją nėra. Žmonės, persirgę EE, įgyja imunitetą šiai ligai. Dauguma Laimo ligos atvejų sėkmingai išgydoma antibiotikais. Gydymo efektyvumas priklauso nuo ankstyvos ligos diagnostikos. Persirgus Laimo liga imunitetas neįgyjamas.

KAIP TINKAMAI PAŠALINTI ĮSISIURBUSIĄ ERKĘ?

Erkė suimama pincetu kuo arčiau odos ir ištraukiama staigiai truktelint. Įsisiurbimo vieta patepama dezinfekuojančiu tirpalu. Erkė traukiama nevartojant jokių tepalų ir tirpalų.

PROFILAKTIKA

- **Apranga.** Einant į mišką, reikėtų apsivilkti šviesiais drabužiais, kurie dengia rankas ir kojas per visą ilgį bei gerai priglunda prie kūno. Galvą patartina apsirišti skarele arba užsidėti gerai priglundančią kepurę ar gobtuvą.
- **Apžiūra.** Grįžus iš miško, kūną ir vilkėtus drabužius būtina gerai apžiūrėti.
- **Repelentai.** Repelentais apruošiamos atviros žmogaus kūno vietos, drabužiai.
- **Skiepai.** EE vakcina skiepijama tris kartus, galima pasirinkti įprastą ir greitesnę skiepijimo schemą. Vėliau apsauga skiepais kas 5 metus. Vakcinosis nuo Laimo ligos nėra.